

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

СУЧАСНІ МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
15 червня 2022 року*

ОДЕСА

УДК: 371.013+378(01)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Соловейчук Олена Максимівна – секретар Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №11 від 30.06.2022 р.)*

Рецензенти:

Дарманська І. М. - доктор педагогічних наук, доцент, декан факультету педагогічної освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Княжева А. І. - доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Сучасні методи та форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса : Університет Ушинського, 2022. 261 с.

До збірника ввійшли матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої різним аспектам організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, підготовці фахівців соціономічної сфери.

Науковці та студенти висвітлюють питання щодо сучасних методів та форм організації освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

ХРОМОВА Юлія Олександрівна

ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМ АНТИПЛАГІАТУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

Як відомо, відповідно до положень підпункту «в» статті 50 Закону України «Про авторське право та суміжні права» від 23.12.1993 № 3792-ХІІ плагіатом вважається будь-яке оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору» [1].

Отже, з метою забезпечення захисту авторського права у світі, зокрема в Україні, було запроваджено спеціальні автоматизовані інформаційні програми, через які встановлюється відповідна оригінальність конкретного тексту, у нашому випадку, наукової роботи. У національних ВНЗ рекомендується застосування перевірки текстів за такими програмами, як: Strikeplagiarism, Unicheck.

Вважаємо, що під науковою роботою слід розуміти виконання особою власного наукового дослідження з будь-якого питання самостійно, без залучення відповідних програм, інтелектуальної власності інших людей, яке має відповідати встановленим у науці принципам проведення дослідження, характеризується наявністю чіткої структури, має здобутий під час дослідження результат та містить висновки, зроблені автором особисто. Відтак, унікальність наукової роботи – це показник, завдяки якому автоматизована інформаційна система перевірки на плагіат встановлює критерій неповторності наданого для перевірки наукового дослідження.

Аналіз роботи систем антиплагіату показав, що алгоритм їх роботи формується з виконання перевірки завантаженого тексту наукової роботи за:

- однаковою комбінацією слів (знаків, символів);
- заміною слів на синоніми;
- переставленням слів місцями;
- використанням спеціальних програм, які збільшують рівень унікальності через використання додаткових символів та знаків у роботі;
- відсутністю належно оформленого цитування тощо.

За результатами перевірки система формує відповідний звіт, який відображає показники запозичень (збіг, схожість, ідентичність) та унікальності (неповторності) тексту наукового дослідження. При цьому зазначимо, що такий документ є лише першою ланкою при оцінюванні відповідними особами (або органами) наданої наукової праці на предмет отриманих наукових здобутків та їх новизни.

Отже, автоматизовані інформаційні програми з перевірки на плагіат спрямовані лише на встановлення у науковій роботі випадків використання словарних запозичень з інших (нецитованих) джерел, до яких звертається відповідна програма під час перевірки (інтернет, цифровані бази наукового закладу, тощо). Відтак, програма не може провести перевірку текстів, які: а) не

мають цифрового формату; б) у першоджерелі мають іншомовний формат; в) текст має формат картинки. Виходячи з цього, науковий текст, що був запозичений, зберігає свій сенс, але описаний словосполученнями, які є відмінним від оригіналу, є унікальним текстом, на думку системи антиплагіату.

Слід розуміти, що зараз ми живемо у цифрову еру і все більше матеріалів розміщується у глобальній мережі Інтернет, а також з неї і скачується. В більшій або меншій частині видобуті (твори) у літературі, історії, мистецтві, культурі, психології, педагогіці, юриспруденції, державному управлінні тощо ґрунтуються на винаходах (творах), які були зроблені раніше. На сьогодні науковці вимушені боротися з використанням відповідних «професіоналізмів» (відповідно до, керуючись положенням, тощо), усталених у відповідній сфері слово-зворотів (назви установ, нормативно-правових актів, тощо), які розглядаються досліджуваними системами як запозичення.

У межах цього дослідження варто наголосити на практичних проблемах, які виникають при необхідності використання систем антиплагіату серед студентів. Отже, для написання наукової роботи самостійно, з «нуля», вони не мають для цього необхідного дослідницького досвіду, однак, затверджені правила з антиплагіату треба виконувати. Це підштовхує молодих науковців звертатись за допомогою до третіх осіб, щоб отримати необхідні проценти унікальності тексту наукового дослідження або власними силами застосовувати інструменти рерайтингу.

Під рерайтингом розуміють проведення такої обробки вихідного тексту з метою подальшого використання, при якому зберігається сенс матеріалу, але не конкретні слова. Однак, як тлумачить рерайтинг Велика Українська енциклопедія, то це є «плагіатна контент-технологія; перероблення (перефразування, скорочення, перекомпонування) змісту першоджерел або посилань на них» [2].

Власне кажучи, курсові роботи на відміну від наукових публікацій студентів не мають публічного опублікування, а є внутрішніми документами з виконання особою навчального плану при здобутті вищої освіти. Тому потребує подальших наукових досліджень визначення питання щодо доцільності перевірки наукових досліджень, курсових робіт студентів за показником єдиного відсотка унікальності.

Цікаво зазначити, що Н.А. Юрко, І.М. Стифанишин, У.М. Проценко пропонують проведення первинної перевірки на плагіат кваліфікованими експертами з використанням програмного забезпечення, затвердженого у навчальній установі [3]. Однак вважаємо, що загальний контроль якості наукової роботи здійснює саме науковий керівник, який перевіряє, зокрема, дотримання студентом у власному науковому дослідженні принципів наукової стилістики та семантичної грамотності з поєднанням урахування відсотка унікальності, що у цілому й дозволить забезпечити наукову цінність такої роботи.

Сумуючи зазначене, підкреслимо, що з метою покращення якості наукових досліджень доцільно запровадити: 1) відміна вимог до унікальності

для реферативних та курсових робіт; 2) дотримання правил правомірного залучення – оформлення цитування; 3) обов'язковість наявності наукової новизни дослідження та відсутність аналогічних здобутків.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про авторське право та суміжні права» від 23.12.1993 № 3792-XII [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text> (дата звернення: 31.05.2022)

2. Велика Українська енциклопедія [Електронний ресурс]. URL: <http://vue.gov.ua/Рерайтинг> (дата звернення: 31.05.2022)

3. Юрко Н.А. Академічний плагіат: основні різновиди та дискусійні аспекти [Електронний ресурс] / Н.А. Юрко, І.М. Стифанишин, У.М. Проценко // ACADEMIC PLAGIARISM: MAIN VARIATIONS AND DISPUTABLE ASPECTS. – 2020. – № 7. URL: <http://ukrlogos.in.ua/10.11232-2663-4139.07.07.html> (дата звернення: 31.05.2022)

ЦИБАНЮК Олександра Олександрівна

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВПЛИВУ НА РІВЕНЬ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Фізичне виховання румунських школярів базоване на визнанні у світовій спільноті концепції впливу на людину, зокрема досягнень гуманітарних наук та їх гуманістичних ідей. В його основу покладено такі моральні цінності, які гарантують гармонійний розвиток кожної особи за допомогою спеціальних засобів та методів, а однією із найактуальніших цілей – ефективна інтеграція людини в суспільство [6, с. 123].

Відтак, вчителям фізичної виховання і спорту суспільство висуває конкретну низку вимог та очікувань, що визначають структуру та зміст функції які він повинен виконувати. Від рівня усвідомлення учителем цих очікувань та вимог, а також від рівня виконання своїх професійних обов'язків залежить його суспільне визнання, престиж та авторитет серед учнів, батьків, представників педагогічного колективу, колег по спеціальності, в суспільстві загалом. Спостереження та опитування батьків і учнів, проведені Г. Арделеаном (2000 р.) засвідчили, що у переважній більшості (68%) румунські вчителі фізичного виховання відносяться до категорії осіб, статус і роль яких визнані суспільством [1].

Викладання фізичного виховання та спорту, їх організовані форми забезпечуються в Румунії лише атестованими в цій галузі особами, які мають відповідні дипломи або визнані законом сертифікати («Закон про фізичне виховання і спорт»): «Підготовка ліцензіатів з фізичного виховання, тренерів, менеджерів здійснюється у вищих навчальних закладів акредитованих і уповноважених законом. Післядипломна підготовка спеціалістів зі складу випускників вищих навчальних закладів здійснюється курсами професійного